

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Univeristatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Chimie și Inginerie Chimică
1.3 Departamentul	Inginerie Chimică
1.4 Domeniul de studii	interdisciplinar INGINERIE CHIMICĂ și CHIMIE
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	PROCESAREA ȘI CONTROLUL ALIMENTELOR / master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Procese fizico-chimice în procesarea și stocarea alimentelor - CMR8111					
2.2 Titularul activităților de curs			Conf. habil. dr. ing. Graziella Liana TURDEAN				
2.3 Titularul activităților de seminar			Vacant/ Conf. habil. dr. ing. Graziella Liana TURDEAN				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					56
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					26
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					3
Examinări					3
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• Nu este cazul
4.2. de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	• Studenții vor închide telefoanele mobile pe perioada audierii cursului. • Studentii vor fi punctuali la programul de curs, nu se acceptă întârzieri.
5.2. De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Studenții vor închide telefoanele mobile pe perioada de desfasurare a seminarului. • Studentii se prezinta la sedintele de seminar avand asupra lor notite de curs, carti/tratate, carti de tabele si formule. • Studentii se prezinta la sedintele de seminar avand insusite cunostintele teoretice necesare desfasurarii tematicii, cat si rechizitele necesare (calculator stiintific, creion, radiera, rigla). • Este interzis accesul cu si consumul de mâncare în incinta salii de seminar.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- Descrierea, analiza și utilizarea conceptelor, teoriilor și metodelor avansate din domeniul chimiei, ingineriei chimice și al chimiei alimentare. - Definirea noțiunilor, conceptelor, teoriilor și modelelor avansate din domeniul chimiei alimentare și utilizarea lor adecvată în comunicarea cu alte medii profesionale. - Utilizarea cunoștințelor aprofundate din domeniul chimiei și ingineriei chimice pentru explicarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice asociate domeniului chimiei alimentare. - Identificarea și aplicarea conceptelor, metodelor și teoriilor avansate pentru rezolvarea problemelor noi asociate domeniului chimiei alimentare. - Analiza critică a principiilor, metodelor și tehnicilor de lucru moderne și utilizarea acestora pentru evaluarea cantitativă și calitativă a proceselor specifice chimiei alimentare. - Aplicarea conceptelor și teoriilor avansate din domeniu pentru elaborarea proiectelor și rezolvarea problemelor specifice domeniului chimiei alimentare. - Descrierea, analiza și utilizarea proceselor și instalațiilor specifice industriei alimentare.
Competențe transversale	- Executarea cu independență a sarcinilor profesionale complexe, cu respectarea normelor de etică profesională și de conduită morală, urmând un plan de lucru propriu și propunând soluții inovative problemelor specifice apărute. - Planificarea, monitorizarea și asumarea sarcinilor profesionale ale unui grup/grupuri profesional(e) subordonate. Demonstrarea capacității de coordonare a activității, gândire analitică, adaptabilitate și flexibilitate, colaborare cu membrii echipei. - Autoevaluarea performanțelor profesionale proprii și stabilirea nevoilor de formare continuă, informarea și documentarea permanentă în domeniul său de activitate și domenii conexe, în corelație cu nevoile pieței muncii

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Insusirea de către studenți a noțiunilor de bază, conceptelor, teoriilor și modelelor fizico-chimice care sunt implicate în domeniul prelucrării și conservării alimentelor
7.2 Obiectivele specifice	- Dobândirea cunoștințelor teoretice privind factorii fizico-chimici care influențează procesele de prelucrare, condiționare, conservare și păstrare a produselor alimentare vegetale/animale. - Corelarea unor noțiuni fundamentale de chimie-fizică, biologie, fiziologie, biochimie, chimie, tehnologie și marketing aplicate în industria alimentară. - Abilitatea de a utiliza/aplica/corela cunoștințele teoretice generale privind termodinamica și cinetica proceselor chimice în procedeele de prelucrare și conservare a alimentelor.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.1.1. - 8.1.2. Notiuni fundamentale despre termodinamica și cinetica proceselor chimice.	Prelegerea; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea; Dezbateră.	<i>Cuvinte cheie:</i> principiile termodinamicii; proprietățile soluțiilor; marimi coligative; echilibru în amestecuri; reacții de ordinul întâi, determinarea parametrilor cinetici importanți, reacții enzimatică. <i>Bibliografie:</i> [3, pag. 519-618], [6].
8.1.3. Apa în alimente.	Prelegerea; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea; Dezbateră.	<i>Cuvinte cheie:</i> Structura și proprietățile fizice ale apei; rolul apei în conservarea alimentelor (factori care influențează absorbția apei, creșterea microbiană, modificări fizice etc.); echilibru de fază, presiunea de vapori, legea lui Raoult, histereza adsorbției; solubilitatea sărurilor și zaharurilor în apă. <i>Bibliografie:</i> [1, 5].
8.1.4. - 8.1.5. Transfer de căldură.	Prelegerea; Explicația; Conversația; Descrierea;	<i>Cuvinte cheie:</i> transfer de căldură staționar și nestaționar, energia în procesarea alimentelor.

	Problematizarea; Dezbaterea.	<i>Bibliografie:</i> [1].
8.1.6. Transfer de masa.	Prelegerea; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea; Dezbaterea.	<i>Cuvinte cheie:</i> transfer de masa intre faze. <i>Bibliografie:</i> [1].
8.1.7 - 8.1.8. Chimia fizica a procesului de uscare.	Prelegerea; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea; Dezbaterea.	<i>Cuvinte cheie:</i> legea gazelor; umiditate relativa; entalpie; temperatura de uscare, viteza uscarii; bilant de masa si caldura; eficienta termica, recircularea aerului si umiditatea; izoterme de adsorbție; proprietati de rehidratare; aspecte nutritive si senzoriale; calitatea si stabilitatea alimentelor uscate. <i>Bibliografie:</i> [1, 2, 4].
8.1.9. - 8.1.10. Chimia fizica a procesului de racire.	Prelegerea; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea; Dezbaterea.	<i>Cuvinte cheie:</i> principiile fizico-chimice ale congelarii si racirii: nucleatia si cresterea cristalelor de gheata, super-racirea, eutectic; diagrame de faza: compozitie si solubilitate; racirea celulelor si materiei biologice: agenti crioprotectivi; racirea solidelor, lichidelor, alimentelor semi-preparate: proprietati termice latente, entalpie totala. <i>Bibliografie:</i> [1, 2, 4].
8.1.11. - 8.1.12. Chimia fizica a procesului de incalzire.	Prelegerea; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea; Dezbaterea.	<i>Cuvinte cheie:</i> pasteurizarea, inabusirea si sterilizarea; rezistenta termica a micro-organismelor, bacteriilor si sporilor; cinetica distrugerii microorganismelor; patrunderea caldurii in alimente; calculul procesului de letalitate; interactiunea energiei termice cu componentele alimentelor: efectul caldurii asupra nutrientilor, enzimelor si calitatii alimentelor. <i>Bibliografie:</i> [1, 2, 4].
8.1.13. - 8.1.14. Chimia fizica a proceselor non-termice.	Prelegerea; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea; Dezbaterea.	<i>Cuvinte cheie:</i> iradierea: principiu, efectul asupra micro-organismelor, modificari ale gustului si texturii; procesare la presiune inalta; procesare sub lumina ultraviolet, ultrasunete, campuri electrice pulsatorii; metode electrochimice de desinfectie a apei. <i>Bibliografie:</i> [1, 2, 4].

Bibliografie

1. Karel M., Lund D. B., **Physical principles of food preservation**, Marcel Dekker, New York, **2003**.
2. Lewis M. J., **Physical properties of foods and food processing systems**, VCH Publ., Weinheim, Germany, **1987**.
3. Valcu R., **Termodinamica chimica**, Editura tehnica, Bucuresti, **1975**, p. 519-618.
4. Toledo R. T., **Fundamentals of food process engineering**, Aspen Publ. MD, USA, **1999**.
5. Walstra P., **Physical chemistry of food**, Marcel Dekker, **2003**.
6. Baldea I., **Cinetica chimica**, Presa universitara clujana, **2006**.

Bibliografie suplimentara

7. Geankoplis C. J., **Transport process and separation process principles**, Prentice-Hall PTR, Pearson Education Inc, N.J, USA, **2003**.
8. Banu C., Bordei D., Costin Gh., Segal B., **Influenta proceselor tehnologice asupra calitatii produselor alimentare**, Ed. Tehnica, Bucuresti, **1974**.
9. Sun D. W. **Thermal food processing: new technologies and quality issues**, Boca Raton, CRC, Taylor&Francis, **2006**.
10. Barbosa-Cánovas G.V., Vega-Mercado H., **Dehydration of foods**, Kluwer Academic, **1996**.
11. Hui Y. H., **Handbook of frozen foods**, Marcel Dekker, **2004**.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
8.2.1. Calcul de concentratie micelara, echilibru de faza.	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea.	
8.2.2. Cinetica distrugerii microorganismelor.	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea.	
8.2.3.-8.2.4. Transferul de caldura (aplicatii ale legii Fourier pentru alimente sub forma de plan, cilindru si cilindru cu pereti multipli).	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea.	

8.2.5. Procesul de refrigerare. Utilizarea diagramelor presiune-entalpie.	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea.	
8.2.6.-8.2.7. Procesul de uscare. Utilizarea diagramelor psihrometrice.	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea.	
Bibliografie 1. Toledo R., T., Fundamentals of food process engineering , Aspen Publ. MD, USA, 1999 . 2. Walstra P., Physical chemistry of food , Marcel Dekker, 2003 . 3. Baldea I, Cinetica chimica , Presa universitara clujana, 2006 .		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Prin însușirea conceptelor teoretico-metodologice și abordarea aspectelor practice incluse în disciplina „**Procese fizico-chimice în procesarea și stocarea alimentelor**” studenții dobândesc un bagaj de cunoștințe consistent, în concordanță cu competențele parțiale cerute pentru ocupațiile posibile prevăzute în Grila 2 – RNCIS.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Corectitudinea răspunsurilor – însușirea și înțelegerea corectă a problematicei tratate la curs Rezolvarea corectă a problemelor	Examen scris. Accesul la examen este condiționat de prezentarea referatelor cu temele de casa rezolvate. Intenția de fraudă la examen se pedepsește cu eliminarea din examen. Frauda la examen se pedepsește prin exmatriculare, conform regulamentului ECST al UBB.	80%
10.5. Seminar	Corectitudinea răspunsurilor – însușirea și înțelegerea corectă a problematicei tratate la seminar Calitatea referatelor pregătite Activitatea desfășurată în timpul seminarului	Referatele cu temele de casa rezolvate se predau cel târziu în săptămâna următoare desfășurării efective a sedinței de laborator.	20%
10.6 Standard minim de performanță			
- Nota 5 (cinci) atât la colocviul de seminar, cât și la examen conform baremului. - Cunoașterea noțiunilor utilizate; descrierea principiilor fizico-chimice ale unui procedeu de prelucrare/conservare a alimentelor; rezolvarea unor probleme de calcul pentru explicarea unei situații reale			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

31 martie 2017

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

